

Welzijn binnen de garagesector

COLOFON

"Welzijn in de garagesector"
is een uitgave van
CLB Externe Preventie
Industrieterrein Kolmen 1085
3570 Alken
Tel : 011 59 83 50

Redactie :
CLB Externe Preventie

Vormgeving :
www.tgo-lommel.be

Niets uit deze uitgave mag
gekopieerd, veeleenvoudigd en/of
openbaar gemaakt worden
door middel van druk, fotokopie,
op digitale of gelijk welke andere
wijze, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van
CLB Externe Preventie en TGO.

© 2015

Deze brochure geeft een overzicht van de belangrijkste risico's en van de te nemen preventiemaatregelen in de garagesector. Door als organisatie actief bezig te zijn met preventie en te investeren in arbeidsveiligheid kunt u het welzijn van uw werknemers verbeteren en hun gezondheid bevorderen.

U bent tenslotte verantwoordelijk om een gunstig werkklimaat (welzijnsklimaat) te creëren binnen uw onderneming. Deze brochure kan u als leidraad gebruiken voor het opmaken en uitvoeren van een welzijnsbeleid. Maar ze geeft natuurlijk geen totaalbeeld van de welzijnswetgeving.

De besproken risico's zijn gekozen op basis van ongevallencijfers van de laatste jaren en op ervaringen van ons multidisciplinair team.

De 4 belangrijkste risico's in de garagesector zijn:

- Val- en struikelgevaar
- Machineveiligheid
- Producten met gevaarlijke eigenschappen
- Brandgevaar

Risico's in kaart brengen gebeurt door middel van een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RIE). Dit begrip klinkt u misschien onbekend in de oren, maar het is een van de verplichtingen die de welzijnswetgeving oplegt aan werkgevers.

Op basis van deze RIE bepaalt u de preventiemaatregelen om de risico's weg te werken. De planning van de uitvoering van deze preventiemaatregelen legt u vast in een globaal preventieplan (GPP) dat voor een periode van 5 jaar geldig is. Het jaaractieplan (JAP) is de praktische uitwerking van het GPP voor het komende jaar. Dit plan wordt jaarlijks bijgewerkt.

“ Zorg voor een veilige en gezonde werkomgeving voor uw werknemers ”

1. Val- en struikelgevaar

Wat?

Vallen, struikelen en uitglijden vinden velen misschien een aanvaardbaar risico. Volgens recente cijfers van het Fonds voor Arbeidsongevallen gebeuren er (te) veel ongevallen met ongeschiktheid tot gevolg door vallen op begane grond (gelijke hoogte).

Oorzaken voor vallen en struikelen zijn o.a.:

- Een perslucht slang die nog op de vloer ligt.
- Materiaal dat onnodig op de werkvloer staat.
- Een olievlek die niet opgekuist is.
- Je handen te vol hebben en je voeten niet zien.
- ...

We merken dat aan de basis van deze problemen vaak een gebrek aan orde en netheid ligt. Dit risico kan efficiënt en zonder grote investeringen aangepakt worden: zet uw werknemers aan tot orde en netheid op de werkvloer.

Risico's?

- Vallen
- Struikelen
- Uitglijden

Preventiemaatregelen?

- Ruim olie, water en andere vloeistoffen onmiddellijk op.
- Draag veiligheidsschoenen met antislipzolen.
- Rol de persluchtsslangen na gebruik terug op.
- Laat geen gereedschap rondslingeren.
- Maak na elk onderhoud van een wagen de werkplaats proper en ruim alle verpakkingen, banden ... op.
- Leg werkputten en remtestbanken dicht wanneer deze niet in gebruik zijn.

Samenvatting

Nr	Omschrijving	Risico	Preventiemaatregelen	Afbeelding
1.	Val- en struikelgevaar	Vallen - Struikelen	Rol persluchtsslangen op	
			Laat geen gereedschap rondslingeren	
			Ruim na elk onderhoud de werkplaats op	
		Uitglieden	Draag veiligheidsschoenen met antislipzool	
			Ruim olie, water en ander vloeistoffen dadelijk op	

Wat?

In de garagesector maakt men gebruik van verschillende soorten machines en arbeidsmiddelen zoals slijpschijven, kolomboren, bandenmontagemachines, hefbruggen... Daarom is het belangrijk zeer aandachtig te zijn voor mogelijke risico's en preventief op te treden. Machines in dienst genomen na 1995 dienen te voldoen aan de machinerichtlijn. Machines die voor 1995 in dienst zijn genomen hoeven niet te voldoen aan deze richtlijn, maar moeten voldoen aan de 19 essentiële veiligheids- en gezondheidseisen betreffende het ontwerp en de bouw van machines.

Risico's?

- In aanraking komen met bewegende delen
- Snijwonden
- Geraakt worden door wegslingerend deel bij ontploffing band

Preventiemaatregelen?

Machines mogen pas op de markt komen als ze voldoen aan de 'essentiële veiligheids- en gezondheidsvoorschriften' die in de machinerichtlijn worden beschreven. De constructeur heeft de plicht de risico's vast te stellen en er rekening mee te houden bij het ontwerp en de constructie van de machine. Hij moet al bepaalde preventiemaatregelen nemen om risico's uit te sluiten, te beperken en/of af te schermen. De werkgever moet de machine in dienst stellen en voert een RIE uit om de overblijvende risico's in kaart te brengen. Tevens zorgt hij ervoor dat de werknemers de nodige opleidingen en instructies krijgen om deze machines te bedienen en stelt hij de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen ter beschikking. Banden en balanceermachines kunnen aanleiding geven tot ernstige ongevallen. Scherm deze af zodat uw werknemers niet getroffen kunnen worden door wegvliegende delen.

Samenvatting

Nr	Omschrijving	Risico	Preventiemaatregelen	Afbeelding
2.	Machineveiligheid	Ken de risico's	In dienst stellen	
		Gegrepen worden	Afschermen van bewegende delen	
		Snijwonden	Goede instructies	
			PBM's ter beschikking stellen	
		Contact met wegslingerende delen	Afschermen	
		Uitbrekende delen	Nazicht op zichtbare schade banden	
			Goede instructies	

3. Producten met gevaarlijke eigenschappen

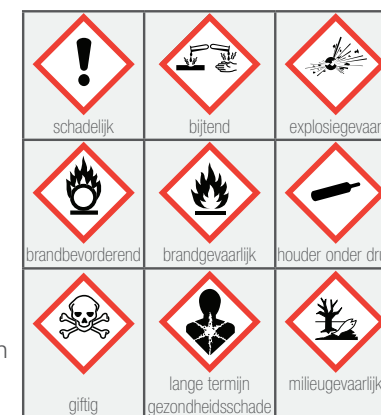

Wat?

In de garagesector wordt er gebruik gemaakt van een breed gamma aan gevaarlijke producten. De producten waarmee gewerkt wordt, kunnen o.a. gevaren opleveren voor de gezondheid. Dit is afhankelijk van verschillende factoren zoals de eigenschappen van het product, de concentraties waaraan men blootgesteld wordt, de duur van de blootstelling, ... De weging van deze factoren moet blijken uit een RIE.

Risico's?

- Schadelijk
- Bijtend
- Explosiegevaar
- Brandbevorderend
- Brandgevaarlijk
- Houder onder druk
- Giftig
- Gezondheidsschade op lange termijn
- Milieugevaarlijk

“Zorg dat er steeds de nodige beschermingsmiddelen ter beschikking staan”

Op de Safety Data Sheet (SDS-fiches) zijn de risico's die het product met zich meebrengt aangegeven. Deze risico's worden op de verpakking met pictogrammen en in tekstvorm weergegeven.

Preventiemaatregelen?

- Maak een inventaris op van de gevaarlijke producten aanwezig in uw onderneming.
- Zorg voor een SDS-fiche van elk gevaarlijk product dat aanwezig is in uw onderneming. De fiche vermeldt info over de mogelijke risico's, hoe het product op te slaan, ...
- Gebruik indien mogelijk een product dat dezelfde werking heeft, maar minder of geen risico's met zich meebrengt.
- Geef instructies aan uw werknemers i.v.m. gebruik en opslag van de verschillende producten.
- Zorg voor voldoende afzuiging van uitlaatgassen en lasrook.
- Laat elk product in zijn originele verpakking en verwijder nooit de etiketten.
- Berg de gevaarlijke producten na gebruik terug op en laat deze niet op de werkvloer rondslingeren.
- Zorg dat gevaarlijke producten op een veilige en afgesloten plaats bewaard worden.
- Zorg dat je geen overstock van gevaarlijke producten hebt. Voorzie op de werkvloer enkel de hoeveelheid voor dagelijks gebruik.
- Zorg voor persoonlijke beschermingsmiddelen indien dit nodig is.
- Zorg dat het EHBO-materiaal aangepast is aan de aanwezige gevaarlijke producten.
- Ruitenvloeistof is een zeer licht ontvlambaar product. Bij stockage van meer dan 50 liter dien je hier een klasse I-lokaal voor te voorzien.

Samenvatting

Nr	Omschrijving	Risico	Preventiemaatregel	Afbeelding
3.	Producten met gevaarlijke eigenschappen	Schade allerhande	SDS-fiches Zoeken naar minder gevaarlijke alternatieven Afzuiging Bewaren op een afgesloten plaats PBM's afstemmen Aangepast EHBO-materiaal Opvolging gezondheidstoezicht Goede instructies	

Wat?

In de garagesector wordt er veel gewerkt met brandgevaarlijke producten (o.a. benzine, ruitenvloeistof) en in brandgevaarlijke situaties (o.a. laswerken). Hoe kunnen we brand voorkomen? Wat kunnen en moeten we doen indien er brand uitbreekt? Welke brandblussers zijn er aanwezig en wanneer gebruiken we welke brandblusser? Hoe kunnen we evacueren? Allemaal vragen om over na te denken. Maak een RIE over brand binnen uw onderneming!

Risico's?

- Lichamelijk letsel (brandwonden, vergiftiging door rook, dood)
- Schade aan materialen en gebouwen door brand
- Schade aan materialen en gebouwen door blussen

Preventiemaatregelen?

- Beperk brandgevaar door het vermijden van risicosituaties (bv. niet lassen naast brandgevaarlijke producten,...).
- Ruim potentiële brandlast op en verwijder deze van de werkvloer.
- Kies de juiste brandblusmiddelen (RIE, navraag brandweer).
- Gebruik pictogrammen om brandblusmiddelen en nooduitgangen aan te duiden.
- Maak een interventieplan op (in samenspraak met de brandweer).
- Richt een brandbestrijdingsdienst op binnen uw onderneming (wie blust, wie evacueert) en zorg voor opleiding van deze mensen.
- Maak een schriftelijke evacuatieprocedure (Intern noodplan).
- Voorzie de nodige evacuatiewegen en nooduitgangen.
- Maak een evacuatieplan en hang deze zichtbaar op aan de ingang.
- Doe een jaarlijkse evacuatieoefening.
- Hanteer een rookverbod over het gehele terrein.

Samenvatting

Nr	Omschrijving	Risico	Preventiemaatregel	Afbeelding
4.	Brandgevaar	Lichamelijk letsel / Materiële schade	Kies de juiste brandblusmiddelen	
			Richt een brandbestrijdingsdienst op	
			Maak een evacuatieplan/-procedure	
			Maak een interventieplan	
			Gebruik de juiste pictogrammen	
			Voer jaarlijks een evacuatieoefening uit	

5. Andere risico's

Werken met derden

Derden (o.a. onderaannemers en klanten) die de garage betreden kunnen extra risico's meebrengen of niet op de hoogte zijn van de risico's waaraan ze worden blootgesteld.

- Beperk of verbied de toegang voor onbevoegden.
- Laat klanten wachten in een wachtzaal.
- Vraag een RIE aan derden die bij u komen werken. Welk risico's brengen zij binnen? Heeft dit invloed op de werkomstandigheden?
- Duid voetpaden aan en zorg indien mogelijk voor afscheiding van wegen voor vervoer.

Ergonomie

De gewrichten en de rug worden overbelast in bepaalde situaties. Deze klachten kunnen vaak een langdurige arbeidsongeschiktheid met zich meebrengen. Het is dus belangrijk maatregelen te nemen om overbelasting tegen te gaan.

- Zorg voor hefbruggen die op hoogte gezet kunnen worden.
- Vermijd langdurige repetitieve bewegingen.
- Vermijd het manueel dragen van zware lasten over grote afstanden.

“ In de garagesector is er steeds een risico op brandgevaar. Doe aan brandpreventie! ”

Elektriciteit

Een van de meest onderschatte risico's is elektriciteit. Neem daarom uw voorzorgsmaatregelen.

- Laat het laagspanningsnet 5-jaarlijks keuren door een bevoegd organisme.
- Kijk uw machines regelmatig na op zichtbare elektrische gebreken.
Is er isolatie gelost bij elektrische snoeren?
- Duid BA4/BA5 mensen aan, wie mag aan welke elektrische kasten werken uitvoeren?
- Sluit elektrische kasten steeds af.

Hygiëne

Gebrek aan hygiëne kan de gezondheid van uw werknemers schaden.

- Hebben ze een aparte eetzaal zodat ze niet op de werkplaats moeten eten?
- Kunnen ze hun handen wassen, zijn de juiste zeppen ter beschikking?
- Zijn er wegwerpdoekjes aanwezig?
- Is er een aparte kleedkamer aanwezig, eventueel voorzien van een douche?

Gezondheid

De werknemers die worden blootgesteld aan gezondheidsrisico's, zijn verplicht onderworpen aan medisch onderzoek.

- Bepaal samen met uw arbeidsgeneesheer wie aan welke risico's wordt blootgesteld. Daaruit volgt de periodiciteit van het onderzoek (1/2 jaarlijks, jaarlijks, 3 of 5-jaarlijks) en de specifieke onderzoeken (gehoortest, longfunctietesten, bloed- en/of urinetesten, ...)

Lawaai

Slecht horen als gevolg van blootstelling aan lawaai behoort tot de meest voorkomende beroepsziekten. Lawaaidoofheid is onomkeerbaar.

- Voer preventief een meting uit naar het aanwezige lawaai en tref de geschikte maatregelen. Vanaf 80 dBA is het aangeraden om gehoorbescherming te dragen. Vanaf 85 dBA is dit verplicht!

EHBO

Wees voorbereid voor als het toch mis loopt.

- Zorg dat u het juiste EHBO-materiaal in huis hebt (o.a. ontsmetting, pleisters, verbanden, oogspoelmiddel ...)
- Kijk regelmatig na of u nog voldoende voorraad hebt en of er geen vervallen producten in uw EHBO-koffer zitten.
- Houd een logboek waar verzorgingen instaan bij.
- Leid medewerkers op tot hulpverlener, laat ze tevens een jaarlijkse opfrissingscursus volgen.

Goed vakmanschap is een vereiste voor het gezond en veilig werken in een garage. Vakbekwaam personeel krijgt u o.a. door uw werknemers goede voorlichting en instructies te geven. Gebruik hier bijvoorbeeld een werkoverleg of toolboxmeeting voor. Maak nieuwkomers wegwijs en zorg dat uw werknemers voldoende mogelijkheden hebben om hun kennis en vakbekwaamheid op te frissen. Dit laatste is noodzakelijk omdat er regelmatig nieuwe werkmethoden worden ontwikkeld.

Voorbeeld van een toolboxmeeting:

TOOLBOXMEETING : Top 5 preventiemaatregelen/aandachtspunten?

1. Zorg voor orde en netheid op de werkplek.
2. Scherm machines af.
3. Lees de instructies op de SDS-fiches en pas deze toe.
4. Verwijder brandbare materialen van de werkvloer.
5. Voorzie voldoende opleidingen en instructies.

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

De informatie uit deze folder is afkomstig van CLB Externe Preventie. U kunt deze brochure ook downloaden van onze website www.clbedpb.be of telefonisch aanvragen op 011 69 37 01

CLB Externe Preventie
Industrieterrein Kolmen 1085
3570 Alken
Tel : 011 59 83 50